

Diplomová práce se sestává z úvodní části, čtyř kapitol a závěru.

Úvodní část představuje román Jaroslava Haška a osobnost jeho překladatele do bulharského jazyka – profesora Svetomira Ivančeva.

První kapitola představuje obecné metodologické a teoretické otázky. Pozastavuje se nad nezdáním negativní čtenářskou recepcí Haškova románu v souvislosti s jednou jeho specifickou – přítomností slangových a vulgárních slov; probírá možné rozdělení vulgarismů z hlediska humorného efektu na inertní a funkční; přihlíží k ideji o normativní zakotvenosti a oprávněnosti hanlivých slov v románu z hlediska jeho tématické orientace; nabízí stručný nárys Haškovy humoru, stanoví teoretická směrování a pracovní terminologický aparát, zmiňuje se o možných vztazích mezi humorem a necenzurními slovy na principu komické inkongruence; určuje potíže překladu v diachronním plánu vzhledem k vývoji jazykové situace a k možným potřebám jeho aktualizace; seznamuje s metodami excerptce vulgárních slovní zásoby a s terminologickým pojmovým repertoárem K. J. Obrátily a nastiňuje tématické oblasti a sémantická centra pro třídění vulgarismů.

Druhá kapitola se soustřeďuje na statistický přehled, analýzu a klasifikaci obecných, oprávněných hanlivých slov v Haškově románu a doprovází rozbor každé lexikální jednotky krátkými komentáři. Uvedeny jsou citace, užití daného překladového ekvivalentu se projednává podle jeho postojů vůči dvěma orientačním bodům: kontextuální adekvátnosti a současnému stavu bulharského jazyka s ohledem na možná aktualizující překladová řešení. Probráno je čtyřiapadesát lexikálních jednotek, sestaveny jsou seznamy překladových ekvivalentů a výrazů, ty jsou souborně zařazeny také do přílohy na konci práce. Výsledkem analýzy je závěr, že překlad cílevědomě dodržuje (dokonce i v této přesně vymezené slovníkové sféře) lexikální a stylovou distanci, aby zachoval atmosféru historické vzdálenosti a duch epochy před první světovou válkou. A proto idea o aktualizaci překladu zejména v této části lexikální zásoby, tak typická pro Haškovy román, se jeví jako částečně možná, ale obtížná a riskantní.